

ko iskreno govoriti o temeljnim pitanjima suvremenog čovjeka i svijeta. I to nije za potcjenjivanje, jer kako god cijenili Marxa, mora se priznati da on nije za nas i današnjeg čovjeka ništa sve temeljne zagonetke što ih život stvari i nameće i nije odgovorio na sva naša pitanja.« Osim ovog članka, čija je problematika najšira, zanimljivo je pročitati članke Petrinovića i Dujčića.

Problem religije dodan je i u recenzijama, znači tek indirektno. Rajko Dobrijević prikazuje knjigu Štefice Bahtijarević »*Rasprostranjenost religioznosti na području zagrebačke regije*«. Recenzent smatra da svako novo empiričko istraživanje fenomena religioznosti stanovništva u Jugoslaviji ima svoju ideju i praktičnu vrijednost, jer potiče na stvaranje teorije o religioznosti u samoupravnom društvu. Citirani su i rezultati takvog ispitivanja i zauzet kritičan stav prema nekim metodološkim pitanjima i postupcima, posebno onom koji »neopredijeljene« svrstava u grupu ateista. Ponavlja se teza da su društveno angažirani manje religiozni od neangažiranih, i to bez obzira na oblik društvenog angažmana, ali se iznosi i podatak da »u

Savezu komunista ima skoro 10% vjernika, a svega 46,5% ateista, dok ostali nisu vjernici ili su neopredijeljeni«. Dakako, istraživanja su pokazala i da među teistima ima slična pojava, jer od ukupnog broja vjernika samo 62,6% izjavljuje da vjeruje u Boga i slično. Podaci svakako interesantni, ali nedovoljno metodološki obrazloženi da bi se na temelju jedne recenzije moglo o njima suditi. U nas se, jednako među katolicima kao i među ateistima, vrlo slabo poznaje suvremena sociologija religije. Ivica Škarić piše o knjizi André Leroi-Gourhau »*Religija prethistorije*«, a Miroslav Čurin o nedavnom zagrebačkom i splitskom savjetovanju o samoupravnoj školi i religiji.

Na kraju bi primijetili da nam se čini ikako bi časopis dobio mnogo na vrijednosti i atraktivnosti kad bi bio manji po broju stranica i s kraćim člancima, kad bi se upustio u neka aktualnija pitanja i odstranio određeni profesorski »akademizam«. To bi samo učinilo da časopis bude otvorenije primljen i od mladih i od onih koji mlado misle. A u današnje vrijeme to nije mala stvar.

J. J.

JOURNAL OF ECUMENICAL STUDIES

Temple University, Philadelphia USA

Ovim kratkim prikazom želimo upozoriti naše čitaoce na jednu vrijednu ediciju, koja je zanimljiva i za naše prostorno područje — američku reviju JOURNAL OF ECUMENICAL STUDIES. Izdaje ju sveučilište Temple University u Philadelphiji, Pa. 19122, USA. Izlazi 4 puta godišnje, a svaki svezak obuhvaća oko 200 stranica. Nije ni skupa, godišnja pretplata iznosi 8 dolara.

Glavni urednici časopisa su sveuč. profesori Leonard Swidler i Elwyn Smith. Urednički kolegij se sastoji od brojnih teologa raznih religija (katolika, protestana, pravoslavaca,

židova, muslimana), uglavnom sveučilišnih profesora. Prevladavaju Amerikanci i Englezi, ali u njemu su i učenjaci sa svih kontinenata. Najviše je ipak protestanata, jer se u uredništvu htjelo imati predstavnike svih denominacija.

Kako i sam naslov označuje, svrha časopisa je *promicanje ekumenizma* među kršćanima i vjernicima uopće. Čitav sadržaj ove solidne revije posvećen je ekumenskim pitanjima, obrađenim s raznih gledišta. U njoj dolaze do riječi zastupnici glavnih svjetskih konfesija. Dominantan ton svih priloga je dijaloški i prija-

teljski, ali uvijek teološki solidan, pun poštovanja prema svakoj religiji i bez ikakvog sumnjivog irenizma. Uredništvo dobro čini što uz imena suradnika donosi njihove osnovne biografske podatke s oznakom njihove vjerske pripadnosti. Osim toga — što također povećava vrijednost časopisa — ispred svakoga od glavnih članaka donosi se kratki sažetak čitave studije. Šteta je samo što ti resumé-i, obzirom na to da je čitav časopis pisan na engleskome, nisu sastavljeni u kojem drugom svjetskom jeziku.

Pored temeljnih studija ekumenskog značaja, časopis redovito donosi stavove uredništva (editorials) i njihove prijedloge za diskusiju. Tu su onda, dakako, odgovori i mišljenja čitalaca i suradnika (reader response). Uvijek je zanimljiv stručni uvid u ekumensku i teološku literaturu (book reviews) i njezin kratki ali bogati pregled (short reviews). Posebnu vrijednost ovog časopisa čini pregled skoro svih edicija i članaka s ekumenskog područja što izlaze po

čitavom svijetu (ecumenical abstracts). Tu su posebno obrađeni oni časopisi što se bave ekumenizmom na bilo kojem jeziku. Češće puta se registriira i naša, makar oskudna, ekumenska literatura. Specijalna rubrika (ecumenical news notes) posvećena je novim događajima, naučnim skupovima, značajnim gibanjima i uspjesima na ekumenskom planu širom svijeta. Časopis obično završava kratkim znanstvenim putokazom (study guide) za obrađivanje ekumenskih tema na seminarima ili u individualnom studiju.

Kako se iz navedenog sadržaja dade lako uočiti, »Journal of ecumenical studies« je od neprocjenjive važnosti za svakoga prijatelja ekumenizma, a posebno za onoga koji se stručno bavi sličnim pitanjima. Stoga ova revija uživa veliki ugled u svjetskom ekumenskom pokretu, a lijepo je od nje da ne zaboravlja ni naš skroman udio u ostvarivanju ideala kršćanskog jedinstva.

ŽIVAN BEZIĆ